

Mishnah Ketubot, chapter 3

משנה כתובות פרק ג

(1) These are the *na'arot* [i.e., virgin girls from the age of 12 years and one day who have grown at least two pubic hairs until six months later, are referred to as *na'arah*; afterwards, they are referred to as *boggeret*] whom [even though are not fit for marriage to an Israelite, nevertheless] the fine [of fifty *shekel*, payable to her father (see Deuteronomy 22:29)] is due [by one

who violated any of them]. [So, too,] one who had relations with a *mamzeret* [a daughter from certain forbidden unions], a *netinah* [a Gibeonite woman], a *kuti* [a nation of converts whose conversion was subject to a disagreement among the Sages as to whether or not it was genuine, this Mishnah follows the view that they were not (see Tosfot Yom Tov)], [or one] who had relations with a proselyte, a captive, or a slave-woman, who were redeemed, converted, or freed [when they were] under the age of three years and one day [for even if they had relations, they are, nevertheless, considered virgins, since at that age the hymen does grow back]. If one had relations with his sister, with the sister of his father, with the sister of his mother, with the sister of his wife, with the wife of his brother, with the wife of the brother of his father, or with a woman during menstruation, he has to pay the fine, [for] although these [transgressions] are punished through [*karet*] being cut off [by heaven], still there is no death [penalty inflicted] by the court [and, therefore, the rule that one subject to the death penalty does not simultaneously pay a monetary penalty, does not apply here. However, were he warned beforehand not to commit this illicit act, he would be liable to whipping and would not pay the fine, based on the rule that one does not get whipped and pay a fine simultaneously].

רבנו עובדיה מברטנורא

א אלו נערות. שאף על פי שהן פסולות יש להן קנס. אם אנס אדם אחת מהן נותן לאביה חמשים כסף: **הנתינה.** מן הגבעונים. ועל שם שנתנם יהושע חוטבי עצים ושואבי מים נקראים נתינים. והם אסורים לבא בקהל: **ועל הכותית.** האי תנא סבר כותים גירי אריות הם וכגוים הם חשובים: **פחותות מבת שלש שנים.** דבחזקת בתולות הן, שאף על פי שנבעלו בשביה או בגיותן, בתוליהן חוזרים: **ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו.** שנתקדשה לאחד מהן ונתגרשה מן האירוסין, ועדיין בתולה היא: **שאע"פ שהן בהכרת אין בהן מיתת ב"ד.** וכרת אינו פוטר מן התשלומין. והני מלי, שלא היתה שם התראה. אבל אם היתה שם התראה פטור מן הקנס, דקיי"ל כל חיובי כריתות שהתרו

א אלו נערות שיש להן קנס, הבא על הממזרת ועל הנתינה ועל הכותית, הבא על הגיורת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושתגירו ושתחררו פחותות מבנות שלש שנים יום אחד, הבא על אחות ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה, יש להן קנס. אף על פי שהן בהכרת, אין בהן מיתת בית דין:

(2) And these are not entitled to the fine: One who had relations with a proselyte, a captive or a slave-woman, who were ransomed, converted or freed after the age of three years and one day [they are assumed to have previously lost their virginity]. Rabbi Yehudah says; If a female captive was ransomed, she is deemed to be in her virginity even if she is of age [and therefore, if she subsequently was violated, is entitled to the fine; the *halachah* does not follow Rabbi Yehudah]. One who had relations with

his daughter, his daughter's daughter, his son's daughter, his wife's daughter, her son's daughter or her daughter's daughter incurs no fine because he forfeits his life, [since] his death penalty is in the hands of the court, and one who is liable to the death penalty pays no monetary fine, for it is said (Exodus 21:22) "while no fatality occurs [to the woman] — then he must surely be fined" [but if a fatality does occur, and the murderer is subject to the death penalty, then he is not monetarily fined].

(3) A *na'arah* who was betrothed and then divorced — Rabbi Yose HaGalili says; Is not entitled to a fine [from her violator even though her marriage was not consummated, hence, she was still a virgin; the reason is because the verse states "If a man find a virgin girl who is **not betrothed**" (Deuteronomy 22:28)]. Rabbi Akiva says; She is entitled to receive the fine and, the fine belongs to her [the verse continues (verse 29) "Then the man who was lying with her must give fifty *shekel* of silver to her father," therefore when the verse states **not betrothed**

רבנו עובדיה מברטנורא

בהן לוקין, ואין אדם לוקה ומשלם: **ב יתירות על בנות שלש שנים**. דכיון דראויות לביאה בחזקת הפקר הן ונבעלות בגיותן, והשבויה בשבייתה: **הרי היא בקדושתה**. ואינה בחזקת בעולה אף על פי שנשבת כשהיא גדולה. ואין הלכה כר' יהודה: **ולא יהיה אסון עונש יענש**. הא אם יהיה אסון באחד משני אלו האנשים המריבין, שנהרג אחד מהן, לא יענש ההורג בממון, שהרי הוא חייב מיתת בית דין כיון שהרגו לזה. ואין הפרש בעבירה שחייבין עליה מיתת ב"ד בין שוגג למזיד לעולם פטור מתשלומין. אבל בעבירה שחייבין עליה כרת או מלקות אינו פטור מן התשלומין עד שיהיה שם עדים והתראה וילקה, ואז אינו משלם: **ג רבי יוסי הגלילי אומר אין לה קנס**. דאמר

ב ואלו שאין להן קנס, הבא על הגיורת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגירו ושנשתחררו יתרות על בנות שלש שנים יום אחר. רבי יהודה אומר, שבויה שנפדיית, הרי היא בקדשתה, אף על פי שגדולה. הבא על בתו, על בת בתו, על בת בנו, על בת אשתו, על בת בנה, על בת בתה, אין להן קנס, מפני שמתחייב בנפשו, שמיתתו בידי בית דין. וכל המתחייב בנפשו, אין משלם ממון, שנאמר (שמות כא) ולא יהיה אסון עונש יענש: **ג** נערה שנתיארסה ונתגרשה, רבי יוסי הגלילי אומר, אין לה קנס. רבי עקיבא אומר, יש לה קנס, ויקנסה לעצמה:

it is not to exclude one who was betrothed from the fine; rather, it excludes her father from receiving it; the *halachah* follows Rabbi Akiva.

(4) The seducer pays three forms [of compensation] and the forceful violator, four. The seducer pays compensation for indignity and blemish and the [statutory fifty *shekel*] fine, while the violator pays an additional [form of compensation] in that he also pays for the pain. What [reason is there for the difference] between [the penalties of] a seducer and those of a violator? The violator [since it was against her will] pays compensation for the pain, but the seducer [since she was a willing partner] does not pay compensation for pain; the violator pays immediately [to her father even though he marries her] but the seducer [pays only] when [i.e., if] he sends her away [and refuses to marry her]. The violator must drink out of his [ugly] pot [i.e., he must marry her and may not divorce her] but the seducer may divorce [the girl] if he so desires.

(5) What is meant by “must drink out of his [ugly] pot?” Even if she is lame, or even if she is blind and even if she is afflicted with leprosy [he may not refuse to marry her]. If, however, she was found to have committed an immoral act [after they were married (Tiferet Yisrael)] or was unfit to marry an Israelite [e.g., if she was a *mamzeret*], he may not continue to live with her, for it is written: “And she must become his wife,” (Deuteronomy 22:29) [implying] a wife that is fit for him.

(6) If an orphan [or according to Rabbi Akiva any *na'arah*] was betrothed and

רבנו עובדיה מברטנורא

קרא (דברים כ"ב) אשר לא אורשה, הא אורשה פעם אחת שוב אין לה קנס: רבי עקיבא אומר יש לה קנס וקנסה לעצמה. ודרשינן אשר לא אורשה לאביה, הא אורשה לעצמה. והלכה כר' עקיבא: ד האונס נותן את הצער. שאינו דומה נבעלת באונס לנבעלת ברצון, והמפותה אין לה צער, שהרי נאמר עיני בתורה אצל אונס ולא נאמר עיני אצל מפותה: האונס נותן מיד. לאביה אף על פי שכונסה: לכשויוציא. כלומר לכשלא יכנס. שאם יכנס אינו נותן קנס, כדכתיב (שמות כ"ב) מהור ימהרנה ואם מאן ימאן כסף ישקול. אבל גבי אונס כתיב (דברים כ"ב) ונתן חמשים כסף ולו תהיה לאשה: שותה בעציצו. בכלי מאוס שבחר בו, כלומר על כרחו ישאנה: ה מוכת שחין. מצורעת: ו יתומה

ד המפתה נותן שלשה דברים, והאונס ארבעה. המפתה נותן בשת ופגם וקנס. מוסיף עליו אונס, שנותן את הצער. מה בין אונס למפתה, האונס נותן את הצער, והמפתה אינו נותן את הצער. האונס נותן מיד, והמפתה לכשויוציא. האונס שותה בעציצו, והמפתה אם רצה להוציא, מוציא: ה כיצד שותה בעציצו, אפלו היא חגרת, אפלו היא סומא, ואפלו היתה מכת שחין. נמצא בה דבר ערוה, או שאינה ראויה לבוא בישראל, אינו רשאי לקימה, שנאמר, (דברים כב) ולו תהיה לאשה, אשה הראויה לו: ו יתומה שנתארסה ונתגרשה, רבי אלעזר

then divorced — Rabbi Elazar [who agrees with Rabbi Akiva of Mishnah 3 above, that anyone is similar to an orphan in that she herself receives the fine] says; One who seduces [her] is exempt [from paying the statutory fine. Since the fine belongs to her, by her consent, she forgoes the fine], but one

who violates her is liable [to pay the statutory fine].

(7) What is [the compensation that is paid for] indignity? It all depends on the status of the offender [the lower his status the more indignity he inflicts] and the offended [the higher her status the more indignity she suffered]. [As to] blemish: she is regarded as if she were a slave-woman to be sold in the marketplace [to be given in marriage to a favored slave and it is estimated] how much she was worth [as a virgin] and how much she is worth now [the difference is to be paid]. The statutory fine is the same for all, and [so, too,] any monetary amount that is set Biblically, remains the same for all.

(8) Wherever there is a right [by her father] of sale [(see Exodus 21:7) i.e., a minor until the age of twelve years and one day who has grown two pubic hairs] no fine is incurred [there is no fine imposed for a minor; this Mishnah follows the view of Rabbi Meir. The *halachah* however, follows the view of the Sages that the fine is imposed for a minor] and wherever a fine is incurred [i.e., a girl from the age of twelve years and one day who has at least two pubic hairs], there is no right of sale. In the case of a minor, the right of sale applies but, no fine is

רבנו עובדיה מברטנורא

שנתארסה ונתגרשה האונס חייב והמפתה פטור. דכיון דיתומה היא וקנסה שלה הוא, הא אחילתיה גביה, דמדעתה נתפתתה לו ופטור. ולא יתומה בלבד אלא כל נערה שנתארסה ונתגרשה אונס חייב ומפתה פטור כיתומה, דהא קנסה לעצמה כדאמר ר' עקיבא לעיל, וכן הלכה: **ז הכל לפי המבייש.** אדם בינוני המבייש, בשתו קשה מאדם בזוי ומאדם חשוב. כך מצאתי בפירושי רבותי. ובפרק החובל מצאתי אדם קל שבייש, בושתו מרובה. וכן עיקר: **והמתבייש.** לפי חשיבותו בושתו: **כאילו היא שפחה.** אומדין כמה אדם רוצה ליתן בין שפחה בתולה לשפחה בעולה להשיאה לעבדו שיש לרבו קורת רוח הימנו. ובגמרא פריך מנלן דנותן בושת ופגם וצער, אימא חמשים כסף אמר רחמנא לכל מילי. ומתריך, אמר קרא (דברים כ"ג) ונתן האישי השוכב עמה לאבי הנערה חמשים כסף, הנאת שכיבה לבד היא חמשים כסף חוץ מהבושת והפגם והצער: **ח כל מקום שיש מכר.** לאב בבתו, דהיינו בקטנותה, אין לו בה קנס, דאין קנס לקטנה. ולית הלכתא כהא מתניתין, דהא מתניתין

אומר, המפתה פטור, והאונס חייב: **ז איזוהי בשת,** הכל לפי המבייש והמתבייש. פגם, רואין אותה כאלו היא שפחה נמכרת, כמה היתה יפה וכמה היא יפה. קנס, שוה בכל אדם. וכל שיש לו קצבה מן התורה, שוה בכל אדם: **ח כל מקום שיש מכר,** אין קנס. וכל מקום שיש קנס, אין מכר. קטנה יש לה

incurred; in the case of a *na'arah* a fine is incurred but no right of sale applies. A *boggeret* [a *na'arah* after six months] is neither subjected to the right of sale nor to a fine incurred through her.

(9) One who declares; I have seduced the daughter of So-and-So must pay compensation for indignity and blemish because of his admission but need not pay the statutory fine [this rule is referred to as *modeh biknas patur* — one who admits something which would incur a fine is exempted from payment; however, monetary damages must be paid, hence he pays for indignity and blemish]. One who declares; I have stolen [slaughtered and sold], must make restitution for the principal by his admission but need not repay *kefel* [the fine portion of the double restitution, or in the case where “A man steals an ox or a sheep, and then slaughters it or sells it, then he must pay five cattle to replace each ox, and four flock-animals to replace each sheep;” (Exodus 21:37) however, by his admission he need not repay the], fourfold or fivefold [fine portion of the restitution, i.e., he just repays the principal]. [One who states,] My ox has killed So-and-So [and therefore, I should pay his value, as *kofer*, this Mishnah maintains that *kofer* is restitution and not a fine] or [my ox killed] the ox of So-and-So, he pays by his admission. [If he, however, said:] My ox has killed the slave of So-and-So, he need not make restitution because of his admission

רבנו עובדיה מברטנורא

ר' מאיר היא דאמר קטנה אין לה קנס. אבל חכמים אומרים קטנה יש לה קנס, והלכה כחכמים. וקטנה לענין זה היא מבת ג' עד י"ב שנה ויום אחד ותביא שתי שערות: כל מקום שיש קנס. משהיא נערה. והיא כשתהיה בת י"ב שנה ויום אחד והביאה שתי שערות, שזו יש לה קנס: אין מבר. שאין אדם מוכר את בתו כשהיא נערה: הבוגרת. מבת שנים עשרה שנה וששה חדשים ויום אחד והביאה שתי שערות היא הנקראת בוגרת, ואין אביה יכול למכרה ואין לה קנס: ט האומר פתיתי את בתו של פלוני. לא מבעיא האומר אנסתי שאינו פוגם אותה כל כך שאין לעז של אנוסה גדול כל כך דפשיטא דמשלם בושט ופגם על פי עצמו, אלא אפילו האומר פתיתי, דפגים לה טפי שלעז של מפותה גדול וסד"א דלא מהימנינן ליה להחזיק הלעז, קמ"ל דניחא לה לדידה להחזיק הלעז כדי להשתכר הממון: ואינו משלם קנס. דמודה בקנס פטור, דאמר קרא (שמות כ"ב) אשר ירשיעון אלהים, פרט למרשיע את עצמו: המית שורי את פלוני. והריני חייב בכופר. משלם על פי עצמו, דקסבר כופרא ממונא:

מְכַר וְאִין לָהּ קֶנֶס. נֶעְרָה יֵשׁ לָהּ קֶנֶס וְאִין לָהּ מְכַר. הַבּוֹגֶרֶת אִין לָהּ לֹא מְכַר וְלֹא קֶנֶס: ט הָאוֹמֵר פִּתִּיתִי אֶת בִּתּוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי, מִשְׁלֵם בִּשְׁתּוֹ וּפְגָם עַל פִּי עֲצָמוֹ, וְאִינוּ מִשְׁלֵם קֶנֶס. הָאוֹמֵר גִּנְבֹתִי (וּטְבַחְתִּי וּמְכַרְתִּי), מִשְׁלֵם אֶת הַקֶּרֶן עַל פִּי עֲצָמוֹ, וְאִינוּ מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוּמֵי כֶּפֶל וְתְשֻׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וְחֲמִשָּׁה. הַמֵּית שׁוֹרִי אֶת פְּלוֹנִי אוֹ שׁוֹרוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי, הָרִי זֶה מִשְׁלֵם עַל פִּי עֲצָמוֹ. הַמֵּית שׁוֹרִי עֶבְדוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי,

[(see Exodus 21:32) the thirty *shekel* paid to the master regardless of the slave's worth is indicative of a fine].

אֵינוּ מְשַׁלֵּם עַל פִּי עֲצָמוֹ. זֶה הַכֶּלֶל כָּל
הַמְשַׁלֵּם יְתֵר עַל מֵה שְׁהוּזִיק, אֵינוּ מְשַׁלֵּם עַל
פִּי עֲצָמוֹ:

This is the general rule: Whoever pays

more than what he damaged, need not pay by his admission [of guilt].

רבנו עובדיה מברטנורא

עבדו של פלוני. והריני חייב שלשים סלע, פטור, דקנס נינהו, שאפילו אינו שוה סלע נותן שלשים:

eMishnah.com